

Water voor de admiraal

Drs. Frans Matser – publicist

De secretaris-generaal heeft ons adviesbureau Alles is Anders gevraagd om eens goed naar het wervingsprobleem bij Defensie te kijken. Wij hebben daar in de afgelopen maanden een diepgaande analyse van gemaakt. Trots presenter ik u vandaag de resultaten. Veel problemen bij Defensie behoeven naar onze mening herdefiniëring. Wat ons opviel is dat jullie je te veel bezig houden met veelal triviale zaken: het gebrek aan vertrouwen in de leiding, de cao en ander klein ongerief. Vaak zoeken jullie de oorzaken in de verkeerde hoek en steeds bedenken jullie oplossingen die nodeloos veel geld kosten. Wij van AisA willen u graag aan de hand van het wervingsprobleem laten zien hoe het ook kan. De oorzaak van het wervingsprobleem ligt volgens onze analisten namelijk helemaal niet in de – inderdaad bizar lage – salarissen en vergoedingen die jullie betalen. De oorzaak ligt veel dieper. Wij vonden na veel research de werkelijke kern van het probleem: het gewijzigde handhavingsbeleid van de vuurwapenwet! Want kijk, de afgelopen maanden maakten de media met grote regelmaat melding van kinderen die door de politie werden opgepakt omdat zij in het bezit waren van een speelgoedpistool. En had u daar twintig jaar terug ooit van gehoord?

Er verschijnt een nieuwe slide.

‘Wetgeving over speelgoedwapens, die honderd jaar heeft liggen verstoffen in een lade, is enkele

jaren terug door het ministerie van Justitie tot speerpunt gemaakt van het politie optreden. Voor het oppakken van moordenaars, tbs’ers en veelplegers ontbreekt het onze politie al jaren aan capaciteit, maar voor het oppakken van personen met een speelgoedwapen wordt tegenwoordig geen middel onbeproefd gelaten. Als gevolg is de verkoop van speelgoedwapens volledig ingestort. Dit heeft geleid tot de ondergang van talloze speelgoedketens. Nu lijkt dat op het eerste gezicht niets met jullie wervingsprobleem te maken hebben, maar schijn bedriegt. Want juist deze ontwikkeling raakt volgens onze trendanalyse het bestaansrecht van Defensie! Dit nieuwe politiebeleid heeft een catastrofaal neveneffect op de krijgsmacht! Als gevolg daarvan komt u nu 8000 militairen tekort. Want wat niemand zich realiseerde: de burgerfuncties van de krijgsmacht – en dus dezelfde werkgever – zijn voor 100 procent gevuld. En die vallen onder dezelfde cao! Er is dus helemaal geen cao-probleem! Er is iets heel anders aan de hand. Jongeren willen geen wapen meer dragen!’

Nieuwe slide.

‘Wij hebben daarom een historische analyse gemaakt en wat blijkt? Vroeger kregen jongens voor hun vijfde of zesde verjaardag van hun vader een speelgoedpistool. Vaak begon dat met een Smith & Wesson-revolver in een zogeheten cowboyset. En als ze daar een paar jaar vol

overgave mee gespeeld hadden, kwam rond hun tiende verjaardag het zwaardere werk, zoals de Colt 45 van Dirty Harry of een bazookasetje van het A-team. Ten slotte werd rond het 15e levensjaar de windbuks op de kermis ontdekt. Onweerlegbaar leidde deze stapsgewijze ontwikkeling van jongeren rond het 18e levensjaar – net als die andere dingen in de verslavings-spiraal zoals nicotine, hash, ecstasy en cocaïne – tot de diepliggende wens om een keer ‘echt’ te schieten met een vuurwapen. Onze vuurwapenwetgeving speelde jarenlang in op deze ooit zo ingenieus bedachte verleidingsstrategie. Anders dan in bijvoorbeeld de Verenigde Staten is een vuurwapen bij ons namelijk nergens te verkrijgen, behalve bij de krijgsmacht! En daar gingen ze dus bij bosjes naar toe. Bingo!

Nieuwe slide.

‘Voor jongens werd dit in het verleden ondersteund door de Dienstplichtwet. Want zoals u weet was dit feitelijk niet meer of minder dan de maatschappelijke kroon op de wapen-verleidingspiramide van Pavlov. Elke Nederlandse jongeman van 18 jaar kreeg de mogelijkheid om, op kosten van de Staat der Nederlanden, met een vuurwapen te schieten. En daarmee was de cirkel rond. Sinds het ontstaan van de Staat der Nederlanden in 1817 is door het spelen met speelgoedpistooltjes de grondslag gelegd voor de vulling van ons leger.’

Laatste slide.

‘Verslavingsdeskundigen hebben mij verzekerd dat deze weldoordachte graduele opbouw van de vuurwapengewinning de sleutel is tot de vulling van uw organisatie. Want dit zorgde er in het verleden voor dat op de leeftijd van 18 jaar niemand burger wilde worden bij Defensie, maar vrijwel elke jongeman soldaat! Het is daarom zo klaar als een klontje, dat het verbannen van speelgoedwapens uit het straatbeeld, in samenhang met de afschaffing van de opkomstplicht, funest is geweest voor de bereidheid om de wapenrok te dragen en daarmee oorzaak van uw 8000 militaire vacatures.’

Er valt een diepe stilte.

‘Als u de krijgsmacht wilt redden van de ondergang, dient in de eerste plaats het speelgoedpistool terug te keren in de kinderkamer, op school en op straat. En in de tweede plaats moet over enkele jaren de opkomstplicht in ere worden hersteld. Niet die ontegenzeggelijk labbekakkerige cao veroorzaakt uw problemen, maar de heksenjacht op speelgoedpistooltjes! Ik stel voor dat u de legalisering van speelgoedwapens zo snel mogelijk opneemt met uw collega van Justitie. Over enkele jaren dan de herinvoering van de opkomstplicht en uw wervingsproblemen zijn volledig opgelost!’

De strak in het pak zittende adviseur kijkt in de vergadering van de Defensieraad zelfbewust om zich heen. ‘Zijn er nog vragen dames en heren?’ Maar iedereen zwijgt. De secretaris-generaal staat glunderend op van de vergadertafel, bedankt de spreker voor zijn inspirerende bijdrage en zegt tegen de minister: ‘Ik heb u niets teveel beloofd toch? U heeft mij gevraagd met oplossingen te komen die buiten de bestaande kaders vallen en geen geld kosten. Zie hier een uitmuntend voorbeeld van out-of-the-boxdenken, waar wij in onze organisatie zo vaak moeite mee hebben. De blik van een buitenstaander kan dan, zoals u ziet, verhelderend werken. En bedenk ook dat de speelgoedpistooltjes door de ouders worden betaald en een dienstplichtige geen ontslag kan nemen en in de exploitatie aanzienlijk goedkoper is dan een beroepssoldaat! Twee relatief eenvoudige en goedkope beleidsingrepen en ons probleem is over tien jaar opgelost. Zo simpel kan het zijn!’

De minister knikt bedachtzaam. De staatssecretaris lacht enthousiast. De Hoofddirecteur Personeel maakt druk aantekeningen. Alleen de CDS ziet wat pips. De SG hervat: ‘Dat oeverloze geneuzel over die cao moet maar eens afgelopen zijn. Nu kunnen we ons op het ministerie weer richten op zaken die echt belangrijk zijn. Ik heb altijd al gezegd dat met onze arbeidsvoorwaarden helemaal niets mis is. Hartelijk dank voor deze heldere analyse en dan gaan we nu naar het volgende onderwerp! Oh, kan iemand admiraal Bauer een glaasje water geven? Neem een slokje Rob, je ziet er beroerd uit. Iets verkeerd gegeten?’ ■